

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w MSZANIE DOLNEJ
za 2008 rok**

I. POMOC SPOŁECZNA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej przy współpracy Urzędu Miasta i innych instytucji oraz organizacji społecznych znajdujących się na obszarze miasta, powiatu i województwa.

Głównym celem MOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Od 2002 r. liczba rodzin (ponad 50% członków mniej) objęta się o pomocą finansową obniżyła się o 156, jednocześnie zmniejszyła się liczba osób w tych rodzinach o ponad 50%, co przedstawia poniższa tabela:

Rok	Liczba rodzin objęta pomocą i wsparciem	Liczba osób w tych rodzinach
2002	397	1678
2003	364	1607
2004	323	1575
2005	328	1518
2006	316	1608
2007	329	1418
2008	241	823

Zestawienie zawarte w poniższej tabeli ukazuje główne powody ubiegania się o pomoc oraz liczbę rodzin i osób w rodzinach, które skorzystały z różnych form wsparcia pomocy społecznej w latach 2007 i 2008:

		<i>2007 r.</i>	2008 r.	<i>2007 r.</i>	2008 r.
1	Ubóstwo	126	101	473	314
2	Bezrobocie	74	46	300	142
3	Niepełnosprawność	44	41	134	76
4	Długotrwała choroba	57	30	163	109
6	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w tym:	57	54	250	233
7	Rodziny niepełne	29	26	87	74
8	Rodziny wielodzietne	28	28	163	159
9	Alkoholizm	25	21	80	61
10	Przemoc w rodzinie	4	7	22	30
11	Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	3	2	3
12	Zdarzenia losowe	-	-	-	-

Obszary udzielonej pomocy finansowej w latach 2006, 2007 i 2008 rozkładały się następująco:

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba wydanych decyzji			Liczba osób w rodzinach			Kwota wydatkowana w złotych		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
1	Zasilek stały (osoby z ustaloną grupą niepełnosprawności umiarkowaną lub całkowitą, bez podstaw do uzyskania świadczeń emerytalno - rentowych, po 65 r.z.)	22	24	23	41	47	36	78.753,00	79.530,00	82.760,00
2	Zasilek okresowy	35	25	15	177	107	44	27.427,00	33.450,00	22.393,00
3	Zasilek celowy , w tym:							<u>76.794,12</u>	<u>53.156,00</u>	<u>69.655,00</u>
	- zasilek celowy	88	91	61	545	473	278	46.650,00	22.456,00	42.182,00
	- z. celowy specjalny	51	52	45	134	143	107	24.536,00	30.700,00	27.473,00
	- z tyt. zdarz. losow.	1	-	-	4	-	-	2.000,00	-	-
	- udzielenie schron.	1	-	-	2	-	-	1.201,82	-	-
	- świadcz. w naturze	2	-	-	2	-	-	2.406,30	-	-
4	Zasilek celowy „Posilek dla potrzebujących”	52	40	40	184	143	157	35.152,00	43.492,00	64.914,00
5	Dożywianie dzieci w szkole	51	48	46	110 dzieci	97 dzieci	87 dzieci	53.874,96	61.744,00	53.224,00
6	Sprawienie pogrzebu	-	3	-	-	3	-	-	5.976,00	-
7	Domy pomocy społecznej	6	6	4	6	6	4	75.568,46	80.713,00	65.593,00
8	Składki zdrowotne dla świadczeniobiorców (z. stały i świadczenie pielęgnacyjne)	20	18	18	20	18	18	7.265,75	6.130,00	6.610,00
Kwota wydatkowana łącznie								354.835,31	364.191,00	365.149,00

Porównanie dotyczące udzielanej pomocy pomiędzy 2007 a 2008 rokiem :

- **zasilek stały** - wydano o 1 decyzję mniej, wydatkując większą kwotę o 3.230,00 zł – wysokość zasiłku uzależniona jest od dochodu osoby wnioskującej o zasiłek (lub dochodu na osobę w rodzinie);
- **zasilek okresowy** - wydano mniej o 10 decyzji, pomocą objęto mniej o 63 osoby w rodzinach, przy wydatkowaniu mniejszej kwoty o 11.057,00 zł – wynika to z faktu, że Ośrodek pozyskał mniejsze dofinansowanie z budżetu państwa na ten cel;
- **zasiłki celowe** - wydano o 30 decyzji mniej, obejmując mniej o 195 osób w rodzinach, wydatkowano na ten cel większe środki finansowe o 19.726,00 zł – jest to wynikiem udzielania zasiłków w wyższych kwotach ze względu na wzrost cen rynkowych (np. opału);
- **zasilek celowy „Posilek dla potrzebujących”** - wydano jednakową liczbę decyzji, obejmując pomocą większą o 14 liczbę osób w rodzinach, wydatkując większe środki finansowe o 21.422,00 zł – w związku z podniesieniem stawki cenowej za 1 obiad;
- **dożywianiem (pełny obiad)** w stołówkach szkolnych objęto mniejszą o 10 liczbę uczniów, wydatkowano mniejsze środki na ten cel o 8.520,00 zł.

Pomocą objęto uczniów z następujących szkół:

- Zespołu Szkół Miejskich Nr 1 - 45 uczniów
- Zespołu Szkół Miejskich Nr 2 - 42 uczniów

- zmniejszenie liczby uczniów dożywianych wynika z tego, iż dzieci nie chcą jeść w stołówce szkolnej lub rodzice wolą otrzymać zasiłek celowy z przeznaczeniem na dożywianie i dysponować środkami indywidualnie (tym bardziej kiedy i tak gotują obiady dla młodszych dzieci);

- **domy pomocy społecznej** - zapewniono pobyt w DPS 4 osobom, wydając mniejszą kwotę o 15.120,00 zł – 2 osoby zmarły, natomiast osoby oczekujące nie mogły być umieszczone ze względu na brak miejsc;
- **składki zdrowotne dla świadczeniobiorców** - wydano taką samą liczbę decyzji (wysokość składki uzależniona jest od wysokości zasiłku stałego).

Łącznie wydatkowa kwota w skali roku 2008 jest większa o 958,00 zł.

Pracownicy socjalni podejmowali wobec podopiecznych Ośrodka **pracę socjalną** oraz **poradnictwo**. Są to działania mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna podejmowana jest praktycznie podczas każdego bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi (zarówno w środowiskach domowych jak i w siedzibie Ośrodka). W 2008 r. objęto pomocą i wsparciem **241 rodzin**, wobec których praca socjalna podejmowana była co najmniej raz. Najczęściej jednak następują kilkakrotne spotkania z osobami zwracającymi się o pomoc i członkami ich rodzin.

Wzorem lat ubiegłych uzupełnieniem oferty pomocy Ośrodka są: „bank rzeczy”, „bank pracy”, z których w ostatnim roku sporadycznie korzystali zarówno mieszkańcy Mszany Dolnej jak i mieszkańcy okolicznych miejscowości.

Ośrodek nadal współpracuje z **Klubami wolontariatu młodzieżowego**, na podstawie zawartego wcześniej porozumienia o współpracy ze Stowarzyszeniem Sursum Corda w ramach realizacji projektu *"Wolontariat - pomagam, bo lubię"*, lokującymi się przy:

- Zespole Szkół Techniczno - Informatycznych ul. Starowiejska 4,
- Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych ul. Ogrodowa 2,
- Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym ul. Fabryczna 3.

Młodzież zrzeszona w Klubach swoim działaniem pomocowym obejmuje **5 środowisk** osób starszych, chorych i samotnych, a także podejmują pracę w **1 rodzinie wielodzietnej** udzielając pomocy w opiece nad dziećmi. Pomoc wolontariuszy realizowana jest poprzez odwiedziny w środowiskach i wykonywanie koniecznych czynności życia codziennego (sprzątanie, zakupy, płacenie rachunków, zakup leków, pomoc przy opiece nad dziećmi itp.).

Odrębnym działaniem Ośrodka była organizacja imprezy „Spotkanie z Mikołajem” dla dzieci z rodzin ubogich, która odbyła się w Ośrodku Wczasowym „Janda”. Prezenty odebrało 90 dzieci z 40 najuboższych rodzin z terenu miasta. Dodatkowo każda z rodzin otrzymała pomoc rzeczową (środki czystości).

Na bazie Ośrodka funkcjonuje Koalicja "Przeciw Przemocy", w skład której wchodzi: pedagogzy szkół, psycholog PKI, Kierownik referatu kryminalnego posterunku Policji oraz Kierownik Ośrodka. Celem Koalicji jest podejmowanie zintegrowanych działań w kierunku rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinach, których skala nadal się zwiększa. Spotkania Koalicji odbywały się średnio 1x/kwartał.

Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Limanowej. Wzorem ubiegłych lat współpraca polega na umożliwieniu odbycia stażu a także podejmowaniu prac interwencyjnych. I tak, w czasie od 18.05.2008 r. do 18.10.2008 r. staż odbywała 1 osoba w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku: pracownik administracyjny. Osobę przydzielono do pomocy w wydziale świadczeń rodzinnych.

Dodatkową ofertą pomocy jest realizacja projektu systemowego „**Program aktywizacji społeczno – zawodowej w Mieście Mszana Dolna**” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu odbywała się w czasie: od dnia 15.08.2008 r. do dnia 15.12.2008 r.

Projekt skierowany był do osób długotrwale bezrobotnych, zamieszkujących miasto Mszana Dolna. Cel główny to poprawa dostępu do rynku pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez wyposażenie ich w umiejętności elastycznego poruszania się na rynku pracy oraz pobudzanie ich do stałego inwestowania w podnoszenie swoich kwalifikacji zarówno zawodowych jak i społecznych.

Uczestnicy projektu – 6 zrekrutowanych kobiet, brało udział w następujących szkoleniach:

- doradztwo psychologiczne

(30h pracy: 18h - szkolenie grupowe, 12h - konsultacje indywidualne [2h / osobę])

- doradztwo zawodowe

(40h pracy: 16h - szkolenie grupowe, 24h - konsultacje indywidualne [4h / osobę])

- szkolenie zawodowe w zawodzie sprzedawca z obsługą komputera i kas fiskalnych

(80 h szkolenia).

W ramach spisanych kontraktów socjalnych i wyasygnowanych środków własnych, uczestnikom projektu zostało udzielone dodatkowe wsparcie (zasilek celowy) z przeznaczeniem na refundację kosztów związanych z udziałem w projekcie.

Warunkiem skuteczności podejmowanych działań, zawartych w projekcie było kompleksowe podejście do problemów i wprowadzanie systemowych rozwiązań. To dotyczyło również kwestii niedoborów kadrowych w Ośrodku. Dzięki pozyskanym środkom z UE przeznaczonym na upowszechnienie pracy socjalnej (zatrudnienie dodatkowego pracownika), na czas realizacji projektu został zatrudniony Pracownik socjalny w wymiarze 3/4 etatu. Do jego obowiązków należała w szczególności praca socjalna oraz prowadzenie i kompletowanie dokumentacji w zakresie kontraktów socjalnych i przyznawanych świadczeń, o których mówi ustawa o pomocy społecznej, głównie wobec osób objętych projektem.

Realizując projekt mieliśmy na uwadze ograniczenia dysfunkcji w rodzinach dotkniętych ubóstwem wynikłych wskutek bezrobocia. Oferowane formy pracy stanowiły z pewnością skuteczną pomoc, która być może okaże się drogą ku usunięciu osób z grupy ryzyka. Udział w projekcie będzie z pewnością pomocny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych uprawnień i zasobów.

Ponadto działania zawarte w projekcie są zgodne z prawem lokalnym w zakresie polityki społecznej, bowiem projekt wpisuje się w cele *Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych* i *Gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną*.

II. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz. U. 2003 r. Nr 228, poz. 255 z późn. zm.) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, które obejmują:

- zasiłek rodzinny i dodatki,
- świadczenia opiekuńcze,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. „becikowe”).

Do w/w świadczeń uprawnione są rodziny, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w cyt. ustawie:

- 1) dochód rodziny w przeliczeniu na jedną osobę lub dochód osoby uczącej się nie przekracza **504,00 zł** netto miesięcznie.
- 2) próg dochodowy jest podniesiony do kwoty **583,00 zł** netto w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

1. Zasiłek rodzinny

Ma charakter powszechnego świadczenia socjalnego, kierowanego do wszystkich rodzin, których dochód nie przekracza kryterium. Wysokość miesięcznego zasiłku rodzinnego wynosi:

- 48,00 na dziecko do 5 r. ż.
- 64,00 na dziecko do 18 r. ż.
- 68,00 na dziecko powyżej 18 r. ż. do 24 r. ż.

Dodatki do zasiłku rodzinnego

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj dodatku</i>	<i>Wysokość w złotych</i>	<i>jednorazowo/ miesięcznie</i>
1	Z tytułu urodzenia dziecka	1000	jednorazowo
2	Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400	miesięcznie
3	Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	170	miesięcznie
4	Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do ukończenia przez dziecko 5 lat	60	miesięcznie
5	Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	80	miesięcznie
6	Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	100	jednorazowo
7	Z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania i mieszkające w bursie, internacie lub na stacji, który jest wypłacany przez 10 miesięcy (od września do czerwca)	90	miesięcznie
8	Na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	50	miesięcznie
9	Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80	miesięcznie

2. Świadczenia opiekuńcze

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj zasiłku</i>	<i>Wysokość w złotych</i>	<i>jednorazowo/ miesięcznie</i>
1	<p>Zasiłek pielęgnacyjny</p> <p>Prawo do niego mają niepełnosprawne dzieci, niepełnosprawne osoby powyżej 16 roku życia z orzeczeniem o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znacznym stopniu niepełnosprawności lub - umiarkowanym stopniu jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia - oraz osoby powyżej 75 roku życia bez względu na dochód. 	153	miesięcznie
2	<p>Świadczenie pielęgnacyjne</p> <p>Przysługuje osobom (jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 583,00 zł), na których ciąży obowiązek alimentacyjny (zstępni, wstępni) oraz z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności (ze wskazaniami) - osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. 	420	miesięcznie

Poniższa tabela ukazuje zestawienie wypłaconych świadczeń rodzinnych w ramach zadań zleconych w latach 2007 i 2008:

L.p.	Rodzaje świadczeń	Kwota wydatkowana		Liczba świadczeń	
		2007	2008	2007	2008
1.	Zasiłki rodzinne	868.715,00	768.244,00	14.268	12.645
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	748.521,00	702.705,00	5.775	5.258
2.1.	urodzenia dziecka	68.000,00	59.000,00	68	59
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	216.641,00	228.595,00	556	587
2.3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	-	-	-	-
2.4.	samotnego wychowywania dziecka	84.300,00	76.950,00	494	446
2.5.	kształcenia i rehabilitacji dz. niepełnosprawnego	38.140,00	34.920,00	503	450
2.5.1.	kształcenia i rehabilitacji dz. niepełnosprawnego do 5 roku życia	6.300,00	3.240,00	105	54
2.5.2.	kształcenia i rehabilitacji dz. niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	31.840,00	31.680,00	398	396
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	82.500,00	68.500,00	825	685
2.7.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza	26.380,00	26.660,00	422	430

	miejszem zamieszkania:				
2.7. 1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	11.880,00	11.610,00	132	129
2.7. 2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	14.500,00	15.050,00	290	301
2.8	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	232.560,00	208.080,00	2.907	2.601
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	229.500,00	248.166,00	1.500	1.622
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	45.360,00	38.220,00	108	91
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	97.000,00	94.000,00	97	94
6.	Razem	1.989.096,00	1.851.335,00	21.748	19.710

W porównaniu do roku poprzedniego w 2008 roku zostały wypłacone świadczenia mniejsze o kwotę **137.761,00 zł**, w liczbie mniejszej o **2.038** świadczenia. Na powyższe miały wpływ następujące czynniki:

- 1) kryterium dochodowe nie wzrosło od 5 lat
- 2) minimalny wzrost zarobków
- 3) ubieganie się o świadczenia za granicą
- 4) wzrost dochodów w związku z otrzymaną ulgą podatkową powoduje przekroczenie kryterium dochodowego dyskwalifikujące do uzyskania świadczeń rodzinnych
- 5) zakończenie decyzji w związku z utratą uprawnień (np. uzyskanie pełnoletności i podjęcie pracy przez dzieci, zakończenie edukacji).

III. ZALICZKA ALIMENTACYJNA

(realizowana do 30 września 2008 r.)

Realizowana była w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jako dodatkowe zadania z zakresu ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej z dnia 22 kwietnia 2005 r.

Na przełomie lat 2005 - 2008 realizacja wyż. cyt. ustawy przebiegała następująco:

<i>L.p.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	Liczba			
		2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r. do 30 września
1.	Wnioski zarejestrowane	16	19	20	17
2.	Osoby uprawnione	21	25	25	28
3.	Decyzje odmowne	4	0	2	0
4.	Wniesione odwołania	4	0	1	0
5.	Decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego	1	0	1	0
6.	Decyzje zakończone	1	1	1	2

KWOTY WYPŁACONEJ ZALICZKI ALIMENTACYJNEJ

Lata	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Miesiące	od IX do XII	od I do XII	od I do XII	od I do IX
Kwoty	18.420,94 zł	64.336,00 zł	54.140,00 zł	41.140,00 zł

POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	Liczba			
		2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r. do 30 września
1.	Sprawy zarejestrowane	8	11	10	12

IV. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

(realizowany od 1 października 2008 r.)

Zadanie realizowane w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej od dnia 01.10.2008 r. na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (Dz. U. 2007 r. Nr 192 poz. 1378 z późn. zm.).

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

<i>L.p.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	Liczba
		2008 r. od 1 października
1.	Wnioski zarejestrowane	14
2.	Osoby uprawnione	19
3.	Decyzje odmowne	0
4.	Wniesione odwołania	0
5.	Decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego	0
6.	Decyzje zakończone	0

KWOTA WYPŁACONEGO FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Lata	2008 r.
Miesiące	od X do XII
Kwota	14.850,00 zł
Liczba świadczeń	57

POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba</i>
1.	Sprawy zarejestrowane	13